debatt@vl.no

Kirker brennes, kvinner jages

INDIA: 500 kirker er brent eller ødelagt på annet vis ødelagt i indisk voldsbølge. Opprører det oss?

ED BROWN OG EINAR TJELLE
Generalsekretær i Stefanusalliansen og internasjonal direktør i Den norske kirke

Mens Indias hindunasjonalistiske statsminister Narendra Modi denne uken segler inn til en antatt tredje valgseier, kommer stadig nye rapporter om økning i vold mot landets muslimer og kristne. En ett år lang voldsbølge i delstaten Manipur har ført til 500 ødelagte kirker. Flere titusen mennesker er fordrevet.

Da daværende utenriksminister Anniken Huitfeldt i mai i fjor svarte i Stortinget, fremstilte hun volden som et «sammenstøt mellom ulike folkegrupper». Ja, det er en konflikt mellom folkegrupper. Meitelene, delstatens flertallsgruppe som i overveiende grad er hinduer, har krevd de samme rettigheter som to meget underprivilegerte urfolk har fått for å løfte disse litt ut av fattigdommen.

Men helt siden voldsbølgen startet 3. mai i fjor, har det kommet rapporter om en farlig religiøs dimensjon: At hindunasjonalistiske voldsgrupper blant meitelene har brukt konflikten til å fordrive kuki-folket som i stor grad er kristne. En gruppe FN-eksperter har rapportert om grufulle overgrep mot kvinner. Her rammes mennesker både for sin etnisitet, sin tro og sitt kjønn.

VALG: En muslimsk kvinne viser fram pekefingeren, som er merket med blekk for å vise at hun har stemt ved valget. Mens Narendra Modi etter alt å dømme segler inn til sin tredje valgseier, kommer stadig nye rapporter om økning i vold mot landets muslimer og kristne, skriver innsenderne.
Foto: Rajesh Kumar Singh / AP / NTB

500 kirker ødelagt

Huitfeldt hevdet i Stortinget at både «kirker og templer er (...) ødelagt». Nå fastslår Den amerikanske kommisjonen for internasjonal trosfrihet (USCIRF) at over 500 kirker og to synagoger er ødelagt. Det er ingen opplysninger om ødelagte templer.

En internasjonal allianse for trosfrihet (IRFBA) der Norge er med, har kommet med en hjerteskjærende ekspertrapport med en rekke skildringer fra voldens ofre. Rapporten fastslår at «den tragiske situasjonen for kristne» er uløst. Rapporten ber Indias regjering om å fordømme bruddene på trosfriheten for kristne både blant kuki-folket og kristne blant meitei-folket. De siste støtes ut fra begge sider i frykt og mistro som myndighetene ikke har bekjempet.

Deler utenriksminister Espen Barth Eide bekymringene fra rapporten? Hva har Norge sagt i dialogen med India?

Hat og vold

En fersk rapport fra Evangelical Fellowship of India (EFI) viser nesten en dobling i dokumenterte voldelige angrep mot kristne fra 2022 til 2023. De aller mest utsatte er kvinner, urfolk (adivasi) og dalitter (de kasteløse). Tallene er trolig bare toppen av et isfjell.

Vold mot muslimer har også økt. Amerikanske USCIRF forteller at moskeer er ødelagt, til og med med politiet til stede. Voldsgrupper har gått til angrep på muslimer under påskudd av å beskytte «hellige kyr» mot å bli slaktet.

Den splittende retorikken kommer også fra statsministeren selv. I en valgkamp-tale 21. april i år brukte Modi ord som «infiltratører» om muslimer, 200 millioner mennesker ble fremstilt som en trussel. Med rette er Modi beskyldt for å styrke sin hindunasjonalistiske agenda ved å egge til hat.

India Hate Lab har dokumentert 668 tilfeller av hatretorikk rettet mot muslimer i 2023, en stor del kom fra statsministerens hindunasjonalistiske parti BJP.

Glad for dialog

Vi er glad for at utenriksminister Espen Barth Eide i sitt ferske svar til stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein (KrF) uttrykker bekymring for veksten både i «trakassering og vold mot religiøse minoriteter i India». Hans forsikring om at den norske bekymringen står på dagsorden i dialog med India er viktig.

India har siden grunnleggelsen i 1947 vært et demokrati som i grunnloven inkluderer religionsfrihet og mangfold. Under Modi er India dessverre langt på vei de facto blitt en hindustat. Vil statsminister Modi etter en antatt ny valgseier også konstitusjonelt gjøre landet til en hindustat? Våre venner i India tror at det eneste som kan stoppe ham, er tydelig tale internasjonalt. Hva har Norge sagt? Det lutherske verdensforbund, som organiserer både berørte indiske kirker og Den norske kirke, utfordret nylig den indiske og andre regjeringer om å respektere minoritetenes rettigheter.

> **Frihandel må følges av frihet for dem som tenker og tror annerledes. I India går utviklingen på tragisk vis feil vei**

Vil handel skape fremskritt?

Norge har sammen med øvrige EFTA-land inngått en frihandelsavtale med India. Ifølge vår egen regjering har India for «første gang akseptert å innlemme en henvisning til menneskerettighetene i en handelsavtale».

Utenriksministeren skriver i sitt svar til Ulstein at han er overbevist om at «økt samhandel med og investeringer i India er positivt for vårt engasjement for både menneskerettigheter og bærekraftig utvikling». Det kan hende. Vi vil for vår del følge spent med.

Foreligger det en konkret plan for hvordan Norge og de andre EFTA-landene vil følge opp menneskerettsdialogen, som nå også er knyttet til en frihandelsavtale? Hvordan vil den positive effekten som utenriksministeren sier at økt handel vil ha, kunne måles? Finnes det i avtalen mekanismer som vil bli utløst dersom avtalen ikke forbedrer situasjonen for kristne og muslimer i India?

Frihandel må følges av frihet for dem som tenker og tror annerledes. I India går utviklingen på tragisk vis feil vei. Vi forventer tydelig norsk tale. Det sterke ønsket om handel og utvikling må ikke få overskygge det tragiske presset som kristne og muslimer i økende grad utsettes for i India.

Å møte kristne romvesener

KOSMOS: – Å anerkjenne